

راهبردهای مقابله ای بیماران تحت همودیالیز برای سازگاری با آن: یک مطالعه کیفی

فاطمه رضایی هروکی* - دانشجو

زمینه و اهداف: امروزه اعضای خانواده در زمان بیماری از یکدیگر مراقبت و حمایت می‌کنند. به خصوص در بیماریهای مزمن مانند همودیالیزی خانواده‌ها بیشتر درگیر مراقبت و حمایت از بیماران خود هستند، از اینرو آنها رنج زیادی را تحمل کرده و با مشکلات فراوانی دست به گریبان می‌شوند. بنابراین آنها از چندین راهبردهای مقابله ای به منظور کنار آمدن با این وضعیت، استفاده می‌کنند. هدف از این مطالعه تبیین فرایند سازگاری در مراقبین خانوادگی بیماران تحت درمان با همودیالیز در ایران بود.

روش کار: این پژوهش کیفی، با استفاده از رویکرد گراند تئوری انجام شد. مشارکت کنندگان این مطالعه شامل ۸۱ نفر از مراقبین خانوادگی بیماران تحت همودیالیز بودند که در سال ۱۴۰۰ به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. انتخاب مشارکت کنندگان با استفاده از نمونه‌گیری هدفمند آغاز و تا رسیدن به اشباع داده‌ها به صورت نظری ادامه یافت. جمع آوری داده‌ها از طریق مصاحبه‌های نیمه ساختار با مشارکت کنندگان در بیمارستان امام رضا (ع) شهر تبریز انجام شد. در مجموع ۲۲ مصاحبه با مشارکت - کنندگان انجام شد و داده‌ها بر اساس روش کوربین و اشتراس (۲۰۱۵) و با کمک نرم افزار MAXQDA.10 تجزیه و تحلیل گردید.

یافته‌ها: راهبردهای اصلی توسط اتخاذ خانواده بیماران برای رهایی از تنش بوجود آمده شامل معنویت‌گرایی، زندگی در سایه امید، جدال با مشکلات بیماری، تلاش برای کسب حمایت، در جستجوی اکسیر شفابخش، مدیریت کردن بیماری، عادی‌سازی و مراقبت بهینه بود. پیامدهای مطالعه نیز تسازگاری و عدم سازگاری بود. "تنش زدایی در جهت بازگشت به زندگی نرمال"، طبقه مرکزی مطالعه که کلیه طبقات را به یکدیگر وصل می‌کرد، بود

نتیجه گیری: نتایج حاصل از این مطالعه می‌تواند به خانواده‌ها کمک کند تا بطور موثرتری با همودیالیز و مشکلات آن کنار بیایند. مدیران نظام سلامت و کارکنان بهداشتی با استفاده از نتایج این مطالعه می‌توانند از بیماران و خانواده‌های آنان بهتر حمایت کرده و همچنین بتوانند کیفیت زندگی آنان را ارتقاء بخشیده و در درونج و عوارض ناشی از این بیماری را کاهش دهند.

کلیدواژه: همودیالیز، مراقبین خانوادگی، فرایند سازگاری، مطالعه کیفی.